

В. О. Рядінська

**ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ
АМНІСТІЇ КАПІТАЛІВ В УКРАЇНІ З УРАХУВАННЯМ
ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ (ЧАСТИНА ПЕРША)**

Останнім часом в Україні все частіше піднімається питання про оподаткування незаконних доходів фізичних осіб. За приклад такого оподаткування береться досвід США, де подібна практика застосовується ще з початку минулого століття. Згідно з американською моделлю задекларовані доходи фізичних осіб порівнюються з їх витратами, і в разі перевищення останніх вважається, що особа вдалася до ухилення від оподаткування, тому такі перевищення підлягають оподаткуванню.

У Верховній Раді України було зареєстровано проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України (щодо податкової реформи)» від 28 грудня 2014 року № 71-VIII [1] (далі – проект Закону № 71-VIII), у якому пропонується механізм оподаткування доходів фізичних осіб у вигляді коштів у національній та іноземній валюті, як у готівковій, так і в безготівковій формі; банківських металів та інших валютних цінностей; цінних паперів; рухомого й нерухомого майна; часток (паїв) у майні юридичних осіб, у тому числі часток (паїв) у майні юридичних осіб або фінансових інструментів, належних чи переданих в управління іншій особі, щодо яких особа є вигодоодержувачем, інших майнових (речових) і немайнових прав, які можуть бути об'єктом комерційних операцій; доходів та майна, з яких не було сплачено податки й збори до бюджетів та/або які не були задекларовані в порушення законодавства з питань оподаткування, валютного регулювання, а також суми неповернутих (виданих, отриманих) позик (кредитів) або інших боргових зобов'язань особи за укладеним нею цивільно-правовим договором тощо, які будуть виявлені контролюючим органом за результатами проведеної документальної перевірки із застосуванням методу контролю за витратами й доходами платників податків – фізичних осіб. Фактично зазначений законопроект передбачає здійснення контролю з боку фіскальних органів за отриманими доходами та здійсненими витратами фізичних осіб. За вияв-

лення перевищення останніх сума перевищення автоматично визнається незаконними доходами, що підпадають під оподаткування, тобто пропонується американська модель оподаткування незаконних доходів, ставку податку на які пропонується встановити в 30% суми таких доходів.

Водночас застосування подібного порядку оподаткування не можливе без повної інвентаризації доходів і майна фізичних осіб в Україні, яке вони вже мають на сьогодні. За інших умов фізична особа, перевищення витрат якої над доходами буде виявлено в певному періоді, завжди зможе послатися на заощадження, зроблені нею раніше, в іншому періоді. Так, якщо фізична особа в 2015 році задекларує суму отриманих доходів у 100 тис. грн, а придбає в цьому ж році квартиру за 1 млн грн, то невідповідність між витратами й доходами вона може пояснити накопиченнями, зробленими протягом минулих років.

У США податкова база щодо наявності у фізичних осіб коштів, майна тощо формувалася протягом значного періоду, а в Україні вона фактично відсутня. За винятком інформації, що міститься в Державному реєстрі прав на нерухоме майно (у якому закріплюється право власності на нерухоме майно в Україні), на підставі якої можна зробити висновок про наявність в особи певного нерухомого майна, у фіскальних органів України інформації щодо наявності у фізичних осіб коштів, майна тощо практично немає.

Для вирішення цієї проблеми розробники проекту Закону № 71-VIII пропонують зобов'язати фізичних осіб до одноразового декларування – особливого порядку декларування фізичними особами коштів, майна, цінностей тощо (підрозділ 9-2 проекту Закону № 71-VIII) за таких умов: 1) фізичні особи звільнятимуться від необхідності зазначення в декларації інформації про джерела походження об'єктів декларування; 2) держава гарантує суб'єктам одноразового декларування, які подали разову декларацію, що щодо них не буде порушено кримінального чи адміністративного провадження з підстав порушення податкового чи іншого законодавства у зв'язку з отриманням задекларованих об'єктів декларування; 3) у разі неподання разової декларації для визначення зобов'язань щодо податку на доходи фізичних осіб із застосуванням методу контролю за витратами й доходами в майбутніх періодах задекларованими вважаються вартість активів фізичної особи-платника податків у розмірі 200 тис. грн та вартість інших активів; 4) під час декларування готівкових коштів у сумі понад 200 тис. грн такі кошти мають бути внесені на рахунки в банки до дня подання декларації та зберігатися на них не менше року з дня внесення на банківський рахунок; 5) у разі декларування готівки в сумі понад 200 тис. грн без внесення на банківські рахунки фізична особа протягом місяця з дня завершення строку здійснення разового декларування повинна сплатити до бюджету 3% задекларованої суми.

Розробники проекту Закону № 71-VIII вважають, що після одноразового декларування коштів і майна фізичними особами органи фіскальної служби України отримають базову інформацію щодо наявності у фізичних осіб коштів, майна тощо, після чого до них може застосовуватися

перевірка отриманих доходів і понесених витрат шляхом застосування нового методу контролю – контролю за витратами й доходами платників податків – фізичних осіб (ст. 39-2 проекту Закону № 71-VIII). На підставі наявної податкової інформації, сформованої шляхом узагальнення й систематизації інформації, поданої в одноразових деклараціях, органи фіскальної служби України під час порівняння доходів фізичних осіб за певний період, задекларованого як наявного майна (коштів) і витрат, понесених фізичною особою в цьому періоді, зможуть зробити висновок про відповідність отриманих доходів понесеним витратам; за умови визначення невідповідностей між ними (наприклад, коли витрати перевищуватимуть доходи та вартість задекларованого в порядку одноразового декларування наявного майна, коштів тощо) органи фіскальної служби України визначатимуть такі невідповідності як незаконні доходи та відноситимуть їх до доходів, що підлягають оподаткуванню податком на доходи фізичних осіб.

Таким чином, проект Закону № 71-VIII пропонує фізичним особам «висвітлити» доходи, отримані до певного, визначеного в цьому законі моменту, і в разі, якщо вони отримані незаконно, гарантує не притягувати осіб до відповідальності за їх отримання (оскільки особам обіцяно непритягнення до відповідальності у зв'язку з незаконним отриманням задекларованих об'єктів декларування), тобто фактично розробники цього законопроекту пропонують запровадити в Україні економічну амністію.

На переконання науковців, сутність економічної амністії полягає в адміністративних та економічних заходах, спрямованих на повну або часткову легалізацію фінансових ресурсів тіньового бізнесу й господарських процесів, що раніше вважалися незаконними, а також помилування осіб, які вчиняли ці дії, створення економічних умов для «висвітлення» нелегального капіталу або повернення капіталу, що був вивезений за межі країни й осіб в іноземних банках і компаніях [2, с. 18]. Економічна амністія буває двох видів: амністія капіталів (коли легалізуються незаконні доходи) та податкова амністія (коли «пробачаються» несплачені податки, штрафи, пені, заборгованості тощо) [3, с. 45]. З огляду на зміст проекту Закону № 71-VIII констатуємо, що його розробники пропонують провести в Україні амністію капіталу.

Пропозиції щодо амністії капіталу лунають в Україні давно. Уперше її запровадження на державному рівні було запропоновано в 2012 році О. Клименком [4, с. 5] за схемою, подібною запропонованій у проекті Закону № 71-VIII: фізичні особи повинні були б заповнити разову (нульову) декларацію, у якій вказати всі наявні в них капітали, нерухомість, кошти, майно тощо, не визначаючи джерела отримання доходу в цілях можливості майбутнього порівняння отриманих доходів і витрат у цілях оподаткування, за умов непритягнення їх до кримінальної й адміністративної відповідальності за порушення законодавства, до якого вони могли вдаватися під час отримання цих капіталів, майна, коштів тощо. Обґрунтування проведення амністії капіталу базувалося на необхідності детінізації капіталу (за підрахунками спеціалістів від 30 до 50% капіталу в Україні

знаходилося «в тіні») та прогресивності зарубіжного досвіду щодо проведення різного роду економічних амністій [4, с. 7].

Запровадження амністії капіталів за запропонованою схемою не отримало широкої підтримки, а Група розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (The Financial Action Task Force, далі – FATF), що розробляє міжнародні стандарти у сфері протидії відмиванню злочинних доходів і фінансуванню тероризму, прямо зазначила, що амністія капіталу, яка пропонується в Україні, суперечить міжнародним стандартам у сфері протидії відмиванню злочинних доходів, оскільки являє собою легалізацію незаконних доходів, отриманих від корупції, торгівлі наркотичними засобами та/або зброєю, проституції тощо, на державному рівні та без притягнення до відповідальності осіб, винних у скоєнні цих злочинів. Фактично такий захід надасть «індульгенцію» всім злочинцям, винним у скоєнні злочинів, що призвели до отримання незаконних грошей, і легалізацію таких злочинів. За правилами FATF амністія не повинна передбачати навіть часткового звільнення від дотримання законів про протидію відмиванню грошей [5]. На думку Н. Різник, запровадження Україною амністії капіталів за запропонованою схемою фактично перетворило б її уряд на співучасника всіх злочинів, унаслідок яких було отримано незаконні доходи [6, с. 226].

Після зміни уряду України амністію капіталу, що пропонувалася до проведення, було засуджено як злочинні наміри корумпованої влади, спрямовані на легалізацію капіталів, набутих злочинним шляхом, а фактично – на амністування незаконних доходів на державному рівні, забезпечення власних інтересів із боку перших осіб держави, які прагнули насамперед легалізувати власні доходи, отримані злочинним шляхом [7].

Саме тому погодження в першому читанні проекту Закону № 71-VIII викликає закономірне питання: чому амністія капіталу знову пропонується законодавцем? А. Яценюк, який є одним із розробників вищевказаного проекту, зазначає, що практика амністії капіталу відповідає європейським стандартам [8].

Дійсно, зарубіжні країни у своїй практиці застосовували різного роду економічні амністії. Уперше амністію капіталів було запроваджено в США в 1930-х роках, коли урядом було запроваджено амністію капіталів, отриманих від торгівлі алкоголем під час «сухого закону» [9]. Потім цей досвід було застосовано Швейцарією, яка після Другої світової війни ввела амністію банківських вкладів Третього рейху [10, с. 87]. Не можна не відзначити неоднозначний підхід із боку міжнародної спільноти до цієї амністії. Деякі країни не визнали її та донині ведуть із Швейцарією переговори щодо повернення незаконно отриманих нацистами капіталів (наприклад, Ізраїль).

З того часу економічна амністія (у вигляді як амністії капіталів, так і податкової амністії) запроваджувалася в Аргентині, Бельгії, Ірландії, Італії, Індії, Німеччині, Пакистані, Філіппінах, Франції та інших країнах.

Не можна однозначно говорити про виключну позитивність зарубіжного досвіду щодо запровадження економічної амністії.

Негативний досвід амністії капіталів має Аргентина, яка в 1987 році запровадила амністію капіталів за умови їх вкладення в національні інвестиційні фонди для придбання обладнання, створення нових виробничих місць, подальшої індустріалізації країни [11, с. 55]. М. Ніколаєв слушно зауважує: «Дарма урядовці розраховували на те, що особа, яка отримала доходи власною працею (навіть незаконною), передасть їх для використання комусь іншому, який нібито знає, як їх доцільніше використати» [12, с. 101]. Отже, амністія капіталів, яка передбачає повне вилучення таких капіталів, заздалегідь приречена на провал.

Негативні результати проведеної амністії капіталів має також Бельгія. Згідно із запровадженою цією країною в 2004 році амністією бельгійці, які мали капітали в банківських установах інших країн, могли без будь-яких санкцій повернути їх до Бельгії, сплативши податок у розмірі 6%, якщо відрепатрійований капітал інвестувався в акції бельгійських компаній не менше ніж на 3 роки, або 9% сум коштів, які просто репатріювалися. З огляду на те, що з початку 2005 року набувала чинності Європейська директива про інвестиції, відповідно якої всі банки Європейського Союзу (у тому числі Люксембурга, у банківських установах якого зберігалися основні капітали фізичних осіб-резидентів Бельгії) повинні були надавати дані про вклади нерезидентів в органи фінансового контролю країн, громадянами яких є нерезиденти, а від Швейцарії та Ліхтенштейну, які не входять до Європейського Союзу (далі – ЄС), Єврокомісія добилася запровадження значних ставок податків на вклади в банківських установах цих країн для нерезидентів із країн ЄС, що зробило невигідним зберігання там капіталів, уряд Бельгії розраховував, що в країну повернуться 10–15 млрд євро, з яких буде сплачено близько 850 млн євро. Проте його сподівання не виправдалися: у Державний бюджет Бельгії було повернено близько 1 млрд євро, з яких було сплачено трохи більше 50 млн євро – 6% очікуваних надходжень. Причина такого гучного фіаско полягала в тому, що напередодні набуття чинності Європейської директиви про інвестиції уряд Бельгії уклав додаткову угоду з Люксембургом про неподання банками цієї країни інформації про вкладників-нерезидентів із Бельгії [10, с. 89]. Отже, для ефективного запровадження амністії капіталів, що здійснюється з метою репатріації вивезених доходів та їх оподаткування, необхідно відстоювати власні інтереси на міжнародному рівні та укладати такі міжнародні угоди, які забезпечуватимуть насамперед інтереси країни, яка запроваджує цю амністію.

Запровадження амністії капіталів в Індії також не принесло позитивних результатів. У країні, де мешкають більше мільярда осіб, а податок на доходи сплачують менше 5%, легалізація капіталів була вкрай необхідною. Проте її запровадження в 1997 році фактично нівелювалося втручанням податкових органів, які стали проводити перевірки джерел отримання доходів, унаслідок чого в бюджет Індії надійшло лише 2,5 млрд доларів замість очікуваних 10 млрд [13]. З того часу уряд Індії проводить амністії капіталу раз на 10 років, намагаючись поповнити бюджет, проте кожного

нового разу результати таких амністій є гіршими, ніж попередні. З одного боку, підірвано довіру до уряду щодо забезпечення конфіденційності отриманих доходів, а з іншого — фізичні особи не поспішають легалізувати доходи та сплачувати податки в очікуванні умов нових амністій (розраховуючи на більші пільгові умови) [13]. Тобто важливою умовою ефективності проведення амністії капіталу є довіра населення уряду, віра в те, що уряд не з'ясовуватиме джерела надходження доходів та пробачить тих, хто легалізує свої доходи й сплатить податки. Крім того, періодичне проведення амністій капіталу приводить до того, що особи не поспішають легалізувати незаконні доходи та сплатити податки в очікуванні більш вигідних пропозицій амністії.

Отже, більшість країн, у яких проводилися економічні амністії, не можуть похвалитися значними успіхами в цьому питанні. Водночас світова історія проведення економічних амністій знає також позитивні приклади.

Найбільш показовим (навіть зразковим) у межах ЄС у цьому питанні є досвід Італії, яка вперше в 1982 році застосувала «Scudo Fiscale» — амністію капіталів, які платники податків приховували в інших країнах. На той час у цій країні утворилася ситуація, коли в північних районах Італії швейцарські банки розгорнули мережу власних філіалів і відділень, що надавали можливість анонімно керувати рухом коштів на їх рахунках та переводити на них будь-які суми, чим скористалися італійці, які отримували незаконні доходи, внаслідок чого з Італії «пішли» мільярди лір. Для повернення капіталів та поповнення державного бюджету італійський уряд вдався до «амністії капіталів»: фізичні особи могли повернути доходи, що знаходилися в швейцарських банках і банках інших країн, без визначення джерел отримання таких доходів (за умови сплати податку на такі доходи у вигляді 2,5%) та розмістити їх у банках Італії. Успіх проведеної амністії був приголомшливим: надходження від оподаткування «амністованих» доходів склали 45,4 млрд лір [14, с. 88]. Отже, під амністію потрапляли не всі доходи платників податків, а лише ті, що знаходилися за кордоном та були репатрійованими під юрисдикцію Італії.

До подібного заходу уряд Італії вдався також у 2001–2002 роках, коли згідно з «Decreto Legge» було запроваджено амністію капіталів і податкову амністію, за яких легалізувалися незаконні доходи та «прошалися» не сплачені з них податки. Застосовувалося два способи амністії капіталу: репатріація або легалізація. Репатріація пропонувалася щодо капіталу або фінансових інструментів, які знаходилися за кордоном, коли умовою амністії було повернення коштів під юрисдикцію Італії. Натомість легалізація застосовувалася щодо іншого майна, яке не знаходилося за межами країни. Вибір способу здійснював платник податків, який висловлював волю у відповідній декларації, у якій визначалося, яким чином здійснюється амністія: без переміщення коштів під італійську юрисдикцію чи з переміщенням. Від вартості задекларованого майна особа повинна була сплатити 2,5% податку або придбати державні цінні папери на суму, що дорівнювала 12% вартості майна, яке легалізовувалося чи репатрійовува-

лося. При цьому не підлягали амністії капітали або майно, що були набуті внаслідок корупції, терористичних акцій та інших кримінальних злочинів [15, с. 6]. Виконавчий орган, до якого подавалася зазначена декларація, був зобов'язаний видати сертифікат конфіденційного внеску з метою легалізації, що виступав гарантом конфіденційності й містив такі пункти: звільнення особи від сплати податкових заборгованостей та аудиту з легалізації; ліквідування облікових записів податкових заборгованостей, пені, штрафів щодо капіталу або майна, що надається для легалізації; зберігання повної конфіденційності всіх транзакцій щодо репатріації капіталу для податкових органів соцзабезпечення й фінансових структур, які не залучені до амністії; оподатковування податком доходу від капіталу або майна, що надається до легалізації, отриманого за період з 1 серпня 2001 року до репатріації через фінансовий інститут, що здійснює репатріацію, зберігання конфіденційності; незаповнення податкової декларації до закінчення легалізації й репатріації капіталу або майна тощо. Зазначений сертифікат надавав право заявнику на оскарження можливих претензій і розслідувань щодо майна, заявленого до легалізації за фактами, що мали місце до легалізації [14, с. 89]. Одночасно з амністією капіталів було посилено заходи відповідальності за порушення податкового законодавства. Наприклад, якщо до амністії штраф за приховування доходів складав 250–300 євро, то після амністії – від 5 до 25% суми прихованих доходів. Також було запроваджено конфіскацію майна на таку ж суму. За результатами проведеної амністії надходження до державного бюджету Італії в 2001 році становили 68,1 млрд євро, у 2002 році – 91,7 млрд євро. Крім того, значні суми готівкових коштів було повернуто в країну. При цьому європейське суспільство особливо вразило те, що більшу частину таких коштів було переведено зі швейцарських банків, надійність яких відома в усьому світі. Так, згідно зі звітом швейцарського банку USB за 1 квартал 2002 року вкладники-резиденти Італії перерахували половину коштів, виведених із цього банку, у його дочірню структуру – банк USB Italia, тобто фактично повернули до Італії. За підрахунками експертів уряд Італії амністував 30 млрд євро з близько 500 млрд євро, які було вивезено за кордон після Другої світової війни [14, с. 90].

Водночас позитивні наслідки проведеної в Італії амністії капіталу обумовлювалися не лише вивіреними діями італійського законодавця. На переконання аналітиків, важливу роль відіграв відповідний настрій суспільства, віра італійців у власний уряд, у те, що він заради нових інвестицій «заплющить очі» на джерела походження доходів. Не останню роль відіграла також рекламна кампанія «Податковий шит», яку було проведено із застосуванням усіх останніх піар-технологій, а також послідовність дій уряду й дотримання ним наданих гарантій.

Отже, запровадження Італією економічної амністії мало такі особливості: 1) амністія спрямовувалася насамперед на репатріацію доходів, які виводилися резидентами Італії в інші країни з метою приховання реальних доходів та ухилення від оподаткування; 2) легалізація незаконних доходів

не охоплювала доходи від корупції, терористичних акцій та інших кримінальних злочинів; 3) проведенню амністії передувала зовнішня й внутрішня політика уряду та рекламна кампанія щодо створення віри в населення, що осіб, які сховали власні доходи за кордоном, не буде притягнуто до відповідальності, а також уряд забезпечить конфіденційність отриманої інформації про легалізовані доходи.

Також успішним вважається досвід Туреччини, у якій уперше в 1998 році було запроваджено неекономічну амністію капіталу. Згідно з її умовами всі капітали, покладені на рахунки в банки Туреччини, легалізовувалися, при цьому податки з них не сплачувалися, джерела походження не з'ясовувалися. У результаті цієї амністії було легалізовано більше 20 млрд доларів США, що обумовило економічний ривок Туреччини. З того часу амністію капіталів у Туреччині проводили вже п'ять разів; за підрахунками аналітиків кожен четвертий громадянин Туреччини брав участь в амністії капіталів [13]. Остання амністія капіталу, що відбулася в цій країні в 2013 році, уже не була неекономічною, вона передбачала оподаткування легалізованих доходів за ставкою 2% вартості легалізованого майна та принесла в бюджет 700 млн доларів (за легалізації майна на суму 35 млрд доларів) [16]. Причиною успіху Туреччини під час проведення амністії капіталу був насамперед неекономічний характер перших амністій капіталу, а пізніше – формування стійкої довіри в населення до уряду під час проведення таких амністій, віри в те, що джерела походження капіталу не перевірятимуться, а до осіб, які їх легалізують, не буде застосовуватися покарання.

Запровадження амністії капіталу в Україні повинне враховувати позитивний і негативний досвід зарубіжних країн у цьому питанні. Шляхи запровадження амністії капіталів в Україні з урахуванням зарубіжного досвіду буде розглянуто нами в наступних публікаціях.

Література

1. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України (щодо податкової реформи) : проект Закону України від 28 грудня 2014 року № 71-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53072.
2. Левенков Н. Экономическая амнистия капитала / Н. Левенков, Н. Стах // Байкальскі веснік. – 2004. – Май. – С. 18–22.
3. Астахов С. Амнистия амнистии рознь / С. Астахов // Ваш налоговый адвокат. – 2007. – № 7. – С. 45–49.
4. Сыченко Е. Главный налоговый страны Александр Клименко подробно рассказал о новых инициативах Государственной налоговой службы / Е. Сыченко // Эксперт. – 2013. – № 2. – С. 4–8.
5. Рекомендации ФАТФ. Международные стандарты по противодействию отмыванию денег, финансированию терроризма и финансированию распространения оружия массового уничтожения. – пер. с англ. – М. : Вече, 2012. – 176 с.
6. Різник Н. Концептуальні підходи до проведення економічної амністії капіталу / Н. Різник // Економічний форум. – 2012. – № 2. – С. 220–228.
7. Україна як учасник злочинного угруповання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://economics.lb.ua/state/2014/04/08/262344_8090_ukrainskogo_biznesu-.html.
8. Декларировать доходы обяжут каждого украинца [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pravda.com.ua/rus/news/2014/12/9/7046934>.

9. Гэтсби и другие бутлегеры [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.svoboda.org/content/article/25191176.html>.
10. Каленяк Р. Амністія капіталу як економіко-правовий засіб прискорення суспільно-економічного розвитку / Р. Каленяк // Сучасні питання економіки і права. – 2012. – № 2. – С. 86–92.
11. Кричевский Н. Амнистия капиталов: зарубежный опыт и российские перспективы / Н. Кричевский // Финансы. – 2006. – № 9. – С. 54–57.
12. Николаев Н. Налоговая амнистия: не надо требовать мзды / Н. Николаев // Ведомости. – 2001. – № 126. – С. 89–104.
13. Мировой опыт амнистии капиталов [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pnk.kg/index.php/legalizatsiya-dokhodov-i-imushchestva/158-mirovoj-opyt-amnistii-kapitala>.
14. Соловьев И. О некоторых элементах государственной политики Итальянской Республики в сфере налогообложения / И. Соловьев // Финансовое право. – 2012. – № 10. – С. 87–93.
15. Басманов Е. Италия борется с налоговыми уклонениями / Е. Басманов // РБК daily. – 2011. – № 5. – С. 6–7.
16. Турция делится опытом в амнистии капитала [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://24.kz/ru/novosti2/v-mire/item/16152-mirovoj-opyt-provedeniya-amnistii-kapitala>.

А н о т а ц і я

Рядінська В. О. Перспективи запровадження амністії капіталів в Україні з урахуванням зарубіжного досвіду (частина перша). – Стаття.

Аналізуючи проект Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України (щодо податкової реформи), яким запроваджується порядок разового декларування фізичними особами коштів і майна, автор доходить висновку про спробу запровадження в Україні амністії капіталів. Автор розглядає світовий досвід запровадження амністії капіталів, як негативний (в Аргентині, Бельгії, Індії, країнах пострадянського простору), так і позитивний (в Італії, Туреччині), визначає причини й наслідки таких амністій, на підставі чого розробляє пропозиції запровадження амністії капіталів в Україні.

Ключові слова: економічна амністія, амністія капіталів, разова (нульова) декларація.

А н н о т а ц и я

Рядинская В. А. Перспективы внедрения амнистии капиталов в Украине с учетом зарубежного опыта (часть первая). – Статья.

Анализируя проект Закона Украины о внесении изменений в Налоговый кодекс Украины (относительно налоговой реформы), которым вводится порядок разового декларирования физическими лицами денежных средств и имущества, автор приходит к выводу о попытке проведения в Украине амнистии капиталов. Автор рассматривает мировой опыт проведения амнистии капиталов, как негативный (в Аргентине, Бельгии, Индии, странах постсоветского пространства), так и положительный (в Италии, Турции), определяет причины и последствия таких амнистий, на основании чего разрабатывает предложения по введению амнистии капиталов в Украине.

Ключевые слова: экономическая амнистия, амнистия капиталов, разовая (нулевая) декларация.

С у м м а р у

Ryadinskaya V. A. Prospects of introduction of capital amnesty in Ukraine, taking into account foreign experience (part one). – Article.

Analyzing the draft Law of Ukraine on amendments to the Tax Code of Ukraine and laws of Ukraine (on tax reform), establishing a single procedure for declaring individuals funds and property of the author concludes attempt to introduce in Ukraine amnesty capital. The author considers the introduction of international experience amnesty capital, both negative (Argentina, Belgium, India, the former Soviet countries) and positive (Italy, Turkey), defines the causes and consequences of such amnesties, whereby developing proposals introduce amnesty capital in Ukraine.

Key words: economic amnesty, amnesty of capital, single (zero) return.